

2020-02-24 Nr. S-014

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijai

Siunčiama el. paštu: sumin@sumin.lt

PASIŪLYMAI DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 455 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija parengė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – **ANK**) 455 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti vairuotojų darbo ir poilsio režimo tvarkos laikymąsi. Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – Asociacija), palaiko įstatymo rengėjų siekį užtikrinti vairuotojų darbo ir poilsio režimo reglamentavimą, tačiau mano, jog siūlomi pakeitimai turi būti suderinti su proporcingumo principu ir viešojo susisiekimo kaip prioritetinio siekio užtikrinimu. Dėl šios priežasties Asociacija atkreipia dėmesį į žemiau išdėstytus Įstatymo projekto probleminius aspektus bei siūlo Įstatymo projekto pakeitimus/patikslinimus.

Visų pirma, Įstatymo projekto 455 str. 2 d. numato „bent vieno vairuotojo sąvoką“, tačiau šį sąvoką ir vertinimas pasirinktas neįvertinus fakto, jog skirtingose įmonėse dirba skirtingas skaičius vairuotojų. Pavyzdžiui, „bent vieno vairuotojo“ kriterijus galėtų būti taikomas mažose įmonėse, kurių darbuotojų skaičius nėra didelis, tačiau įmonėse, kurių darbuotojų skaičius yra keli šimtai ar tūkstantis daugiau turėtų būti numatyta didesnė procentinė paklaidos riba dėl to, kad darbo organizavimo specifika yra sudėtingesnė nei vos vieno vairuotojo kontrolė. Faktiškai neįmanoma sulyginti mažos įmonės darbo specifikos ir veiklos organizavimo su didelės įmonės atitinkama veikla. Dėl to siūlytina, įvertinus proporcingumo principo taikymo aspektą, numatyti tam tikrą procentinę išraišką (pavyzdžiui 5 proc. nuo viso vairuotojų skaičiaus) vietoj sąvokos „bent vienas darbuotojas“. Analogiškas siūlymas turėtų taikomas ir ANK projekto 455 str. 3 ir 4 dalyse, kur pažeidimų skaičius turi būti vertinamas proporcingai išraiška atsižvelgiant į darbuotojų skaičių.

Antra, pateiktame įstatymo projekte nėra atsižvelgta į subjektyvųjį pažeidimo padarymo kriterijų, t.y. nėra numatyta, kokia kaltės forma turi pasireikšti pažeidimas. Transporto sritis yra ta veiklos sritis, kuri itin priklauso nuo šalutinių objektyvių veiksnių, tokių kaip meteorologinės sąlygos, eismo sutrikimai, avarijos, susidariusios transporto spūstys, kurių vežėjas negali iš anksto numatyti ir prognozuoti. Todėl ši aplinkybė turi būti įvertinta įstatymo rengėjų, nes priešingu atveju susidarys situacija, kai vairuotojo darbo ir poilsio režimas bus pažeistas, pavyzdžiui dėl įvykusios avarijos ir dėl to bus pritaikyta AKN nurodyta sankcija, nors pats vežėjas bus tinkamai suorganizavęs vairuotojų darbą, numatęs darbo ir poilsio pasiskirstymo režimo laikymąsi, tačiau, kaip minėta, avarijos ar kitų *force majeure* aplinkybių jis niekaip numatyti negalėjo. Todėl siūlytina, kad aptariamame ANK straipsnyje taikoma sankcija apimtų tik tuos atvejus, jei pažeidimas padarytas esant atsakingo asmens tyčinei kaltės formai ar dideliame neatsargumui.

Trečia, vertinant galimo pažeidimo padarymo mąstą ir skiriamą sankciją taip pat turi būti atsižvelgta į keleivių vežimo kaip viešosios paslaugos specifiką ir proporcingumo principo taikymo aspektą tuo atveju, kai yra reikalinga užtikrinti nepertraukiamą viešosios paslaugos teikimą. Dauguma keleivių vežėjų dirba pagal su savivaldos institucija sudarytą viešųjų paslaugų sutartį laimėto viešojo konkurso pagrindu ar remiantis kitu taikytinu teisiniu reglamentavimu. Tai reiškia, kad vežėjai atlieka įstatymu aiškiai deleguotą viešąją funkciją (remiantis LR Vietos savivaldos įstatymu). Vienas iš esminių šios funkcijos ir keleivių vežimo paslaugos

užtikrinimo kriterijų yra paslaugos nepertraukiamumas. Visgi, kaip minėta, praktikoje tikėtina gali įvykti atveju, kurių vežėjas negalės prognozuoti (pvz. autobuso vėlavimas dėl avarijos kelyje), tačiau keleivių vežimą vis tiek turės užtikrinti. Todėl tokiais atvejais susidarys objektyvi situacija, kai vairuotojų darbo ir poilsio režimas bus pažeistas siekiant kad nenukentėtų viešosios paslaugos teikimas ir keleivio interesas gauti šią viešąją paslaugą. Juk vairuotojas pabaigęs darbą pagal darbo grafiką, negali palikti autobuso gatvėje su keleiviais net jei autobusas vėluoja dėl įvykusios avarijos kelyje ar objektyviai blogų oro sąlygų. Todėl dar kartą akcentuotina, kad pažeidimo padarymo konstatavimas turi būti susietas su kaltės formos nustatymu, o ne automatinio sankcijos taikymu įvertinus tik pažeidimo padarymo faktą.

Ketvirta, Įstatymo projekto 455 str. 5 d. nurodyta sąvoka „mobilūs darbuotojai“, tačiau iš šio straipsnio nėra suprantama, kokių teisės aktu turi būti vadovojamasis identifikuojant šią darbuotojų grupę. Dėl šios priežasties siūlytina papildyti minimą normą, darant nuorodą į „mobilių darbuotojų“ sąvoką apibrėžiantį teisės aktą arba išbraukti šį punktą.

Įvertinus išdėstytus argumentus, Asociacija tikisi, kad pateikti pasiūlymai bus tinkamai įvertinti ir surastas konstruktyvus ir proporcingumo principą atitinkantis sprendimas, kuris leis išlaikyti objektyvią pusiausvyrą tarp pažeidimo masto ir siūlomos sankcijos.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos keleivių vežimo asociacija, Sodu g. 22, LT-032211 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LKVA raštas SM dėl ANK 455 str
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, BEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintaras Nakutis, Lietuvos keleivių vežimo asociacijos prezidentas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-02-24 15:04:26
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-01 - 2024-03-30
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa Web v1.8-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Dokumentas turi klaidų
Paieškos nuoroda	